

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แบบแผนสุขภาพของผู้มาบริจาคโลหิตที่ธนาคารเลือด
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวอาภากร สิริวิบูลย์กุล

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ อำไพ ชนะกอก

ประธานกรรมการ

อาจารย์สุชาดา เหลืองอากาศัง

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนสุขภาพของผู้มาบริจาคโลหิตที่ธนาคารเลือด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนทั่วไปที่แสดงความจำนงมาบริจาคโลหิตที่งานธนาคารเลือด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เลือกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบมีระบบ จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์จากกรอบแนวคิดแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.85 และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแบบแผนด้านการรับรู้สุขภาพและการดูแลสุขภาพ มีการตรวจร่างกายเป็นประจำค่อนข้างน้อย เพียงร้อยละ 30.0 มีการส่งเสริมสุขภาพร้อยละ 95.4 แบบแผนอาหารและการเผาผลาญสารอาหาร รับประทานอาหารครบวันละ 3 มื้อ ร้อยละ 70.5 ดื่มน้ำวันละ 6-8 แก้ว ร้อยละ 49.5 ไม่มีปัญหาในการรับประทานอาหาร ร้อยละ 57.6 แบบแผนการขับถ่าย มีการขับถ่ายปัสสาวะ 4-5 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 51.4 การขับถ่ายอุจจาระเป็นปกติ 1-2 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 91.6 แบบแผนกิจกรรมและการออกกำลังกาย มีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ ร้อยละ 42.7 และไม่เคยมีอาการผิดปกติหลังออกกำลังกาย ร้อยละ 78.2 แบบแผนการพักผ่อนนอนหลับ นอนหลับวันละ 6-8 ชั่วโมง ร้อยละ 86.0 มีปัญหาในการนอนหลับ ร้อยละ 78.9 วิธีจัดการกับ

อาการนอนไม่หลับ คือ การออกกำลังกาย ร้อยละ 46.2 แบบแผนสติปัญญาและการรับรู้ มีความรู้สึกกลัวเจ็บในการบริจาคโลหิต ร้อยละ 53.5 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังบริจาคโลหิตว่าต้องนอนพักบนเตียงบริจาค 5-10 นาที ร้อยละ 97.6 แบบแผนการรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์ มีการรับรู้ว่าคุณค่าและสุขภาพแข็งแรงพอที่จะบริจาคโลหิต ร้อยละ 85.4 มีความมั่นใจว่าโลหิตของตนเองไม่มีเชื้อโรคปดอมปน ร้อยละ 92.7 และมีความตั้งใจที่จะบริจาคโลหิตต่อไปในอนาคต ร้อยละ 93.3 แบบแผนบทบาทและสัมพันธภาพ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับสมาชิกในชุมชนเป็นบางครั้ง ร้อยละ 74.1 รับรู้บทบาทของตนเองว่าได้ทำประโยชน์ให้กับสังคม ร้อยละ 95.7 แบบแผนเพศและการเจริญพันธุ์ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 91.4 ใช้อย่างอนามัยในการป้องกันโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 39.2 และไม่เคียดคิดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 95.1 แบบแผนการปรับตัวและความทนทานต่อความเครียด ไม่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการมาบริจาคโลหิต ร้อยละ 88.9 และมีกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความเครียดโดยการดูโทรทัศน์ ร้อยละ 82.3 ส่วนแบบแผนคุณค่าและความเชื่อ มีความเชื่อว่าการบริจาคโลหิตเป็นการทำบุญกุศล ร้อยละ 53.5 เชื่อว่าการบริจาคโลหิตมีผลกระทบต่อร่างกาย ร้อยละ 90.0 มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ คือ คุณความดี ร้อยละ 57.3 ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนดำเนินงานให้ผู้บริจาคโลหิตมีภาวะสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ สามารถบริจาคโลหิตได้ตามเจตนารมณ์ ในครั้งต่อไป